SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1482

av Joakim Sandell (S)

Mobilförbud på cykel och elsparkcykel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett uttryckligt förbud mot att använda handhållen mobiltelefon eller annan handhållen kommunikationsutrustning under färd med cykel eller elsparkcykel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om oaktsam användning av mobiltelefon vid framförande av cykel eller elsparkcykel bör utgöra en särskild omständighet vid bedömningen av ansvar för vårdslöst beteende i trafik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mobiltelefonen har blivit en av de vanligaste orsakerna till bristande uppmärksamhet i trafiken. För bilförare finns sedan länge ett tydligt regelverk som förbjuder användning av mobiltelefon eller annan kommunikationsutrustning på ett sätt som påverkar framförandet av fordonet negativt. Någon motsvarande tydlig reglering finns däremot inte för cyklister och förare av elsparkcyklar.

Samtidigt har antalet elsparkcyklar ökat kraftigt under senare år. De framförs ofta i hastigheter som kan orsaka allvarliga personskador vid en kollision. Det ställer högre krav på uppmärksamhet, omdöme och hänsyn till andra trafikanter.

Ett uppmärksammat fall i Skåne illustrerar problematiken. En cyklist skadades allvarligt efter att ha kolliderat med en förare av elsparkcykel, som enligt uppgifter färdades på fel sida av cykelbanan samtidigt som han använde sin mobiltelefon. Trots detta lades förundersökningen ned med motiveringen att den oaktsamhet som krävs för straffansvar inte kunde styrkas. Händelsen väcker frågor om huruvida dagens lagstiftning ger ett tillräckligt skydd för oskyddade trafikanter och om regelverket är anpassat till dagens trafikmiljö.

Att framföra ett fordon kräver ständig uppmärksamhet. Den som samtidigt läser eller skriver meddelanden, surfar eller på annat sätt använder en handhållen mobiltelefon utsätter både sig själv och andra för betydande risker. Detta gäller även om fordonet är en cykel eller en elsparkcykel.

Ett tydligt förbud skulle dels ha en normerande effekt, dels underlätta polisens möjligheter att ingripa innan en olycka inträffar. Det skulle också skapa en större enhetlighet i trafiklagstiftningen och tydliggöra att samma grundläggande krav på uppmärksamhet gäller oavsett vilket fordon som framförs.

Regeringen bör därför se över möjligheten hur ett uttryckligt förbud mot handhållen mobiltelefon vid framförande av cykel och elsparkcykel kan utformas samt se över om oaktsam mobilanvändning bör ges större betydelse vid den straffrättsliga bedömningen av trafikolyckor där någon skadas.

Joakim Sandell (S)